

ludzie, skoro zetkną się z nauką i poddadzą odpowiedniej pracy, muszą otrzymać po pewnym czasie wyniki jaknajpiękniejsze.

U ludzi mniej przez naturę uposażonych, co daje się zauważyć w środkowej i północnej strefie, zamięłowanie do śpiewu i muzyki, może być równie wielkie a wyniki pracy równie piękne. Ale pod jednym warunkiem, że praca nad umuzykalnieniem jednostki t. j. nad uprawą jej muzycznego talentu a względnie i nad wykształceniem głosu, będzie jeszcze większa, niż w nadmienionych wypadkach szczególnego uzdolnienia.

Wykształcenie jednostki, biorącej udział w zespole śpiewackim, polega niezaprzeczenie przede wszystkim na praktycznych ćwiczeniach pod kierunkiem instruktora czy dyrygenta. Ale cała naukowa część muzyki nie może być w żadnym wypadku ani pominięta, ani dość lekko traktowana: śpiewak powinien znać doskonale zasady muzyki, wiodące go do śpiewania ścisłego pod względem taktu i rytmu, jak i pod względem czystości tonalnej, nauka zaś teoretyczna musi być wsparta praktycznem wprowadzeniem każdej wiadomości w życie. Że zaś bywają wypadki, iż grupa zamięłowanych w śpiewie zbiorowym amateerek i amatorów: wybiera z pomiędzy siebie kierownika, oczywiście najzdolniejszego i najmuzykalniejszego lecz niekoniecznie może dość zasobnego w wiadomości teoretyczne, przeto celem naszym będzie właśnie podanie tychże do użytku nie tylko śpiewaka, lecz w danym razie i kierownika, jeżeli ten, policzywszy się skrupulatnie ze swoją wiedzą, dostrzeże w niej większe lub mniejsze braki. Zaznaczyć też tu należy, iż najlepszym sposobem wpojenia sobie wiadomości jest podawanie ich uczniom przy bezpośredniem stwierdzaniu zrozumiałości swego wykładu i równocześnie pojętności ucznia.

Zakres wiadomości, potrzebny śpiewakowi zespołowemu i kierownikowi chóru, nie potrzebuje być zbyt obszerny, ale obaj, a już w szczególności kierownik, muszą go opanować całkowicie. Rozumie się, że kierownik powinien stopniowo rozszerzać swoje wiadomości, ku czemu służyć mu będą liczne podręczniki. Rozpocząć muszą oni od zapoznania się z rytmem i taktem, czyli ruchową stroną muzyki, poczem nastąpi tonalna, obejmująca skalę dźwiękową, odległości tonów (dział dla śpiewaka niezmiernie ważny), tonacje i gamy. Po tem przygotowaniu następuje nauka o akordach czyli wielodźwiękach i sposobie ich łączenia.

Mówiąc na wstępie o zdolnościach jednostki śpiewającej w zespole, z umysłu pozostawiliśmy jedną, która jakkolwiek rzadsza, niż tamte, przecież zdarza się i powinna być wyzyskana na rzecz śpiewu chóralnego.